

Signalen van verminderde zorg, verwaarlozing of mishandeling

Karianne Lievaart-Peterson, GD

De kwaliteit en kwantiteit van het voor geiten geschikte voer en de voedingstoestand (lichaamsconditie) valt in de meeste gevallen af te lezen aan de geit. Als de geit de beschikking heeft over voldoende geschikt voer van goede kwaliteit, zal ze in de regel goed in haar vel zitten. Toch is dit niet altijd zo.

In een optimale situatie zijn geiten niet te dik, maar ook niet te mager, met een mooie, glanzende, aaneengesloten vacht. Het beschikbaar stellen van voldoende van het juiste voer voorkomt dat geiten honger hebben. Honger betekent stress. Bovendien

stelt het verstrekken van ruwvoer de geit in staat haar natuurlijke gedrag te vertonen, namelijk browsen en herkauwen. De functie van herkauwen is niet alleen belangrijk voor de optimale opname van voedingsstoffen, het heeft ook een fysiologisch en psycholo-

Foto: Piet Vellema, GD

gisch effect. Zijn geiten onvoldoende in staat om te herkauwen, dan levert dat ongemakken op en dat staat gelijk aan stress. Stress is een aantasting van het dierenwelzijn. Er zijn uiteraard nuances aan te brengen; een melkgeit op de top van haar productie mag bijvoorbeeld conditie inleveren. Het bepalen van een optimale voedingstoestand (*Body Condition Score*) is bij geiten lastiger dan bij bijvoorbeeld koeien en schapen. De geit is een binnenvetter. Overtollige energie wordt rondom de organen in de buikholte opgeslagen in de vorm van vet. Als de kwaliteit of kwantiteit van het verstrekte voer onvoldoende is, kun je spreken van zorgonthouding. Deze verminderde zorg voor de dieren kan het voorportaal zijn van dierverwaarlozing, maar er is niet altijd sprake van bewuste dierenmishandeling. Toch betekent verminderde zorg, dierverwaarlozing of dierenmishandeling in de regel slecht nieuws. Maar wat zijn nu precies de verschillen? En wat doe je als je ermee te maken krijgt?

- pijn, verwonding en ziektes;
- angst en chronische stress;
- en beperking van hun natuurlijk gedrag.

Dieren moeten van bovenstaande punten gevrijwaard worden. Dierenmishandeling en dierverwaarlozing is hiermee in het Burgerlijk Wetboek vastgelegd. Daar hebben dierenhouders zich aan te houden. Wie toch schuldig wordt bevonden aan bijvoorbeeld dierenmishandeling riskeert een geldboete of een gevangenisstraf van maximaal drie jaar. Ook kan een diereigenaar een (tijdelijk) verbod krijgen om dieren te houden.

Verminderde zorg

In de praktijk blijkt dat er een 'voorportaal' van met name dierverwaarlozing bestaat. De term verminderde zorg impliceert dat er eerst sprake was van meer of betere zorg en dat de zorg dus aan het 'afglijden' is. Betekent dit dat er direct sprake is van dierverwaarlozing of zelfs dierenmishandeling? Daar verschillen de meningen over. Een burger die minder bekend is met de geitenhouderij

Signalen van verminderde zorg altijd serieus nemen

Het verschil

Onder dierenmishandeling wordt 'pijn of letsel veroorzaken en de gezondheid of het dierenwelzijn benadelen' verstaan. Bovendien 'verleent een ieder een hulpbehoevend dier de nodige zorg'. Hier zal elk weldenkend mens, en zeker iedere dierhouder, het mee eens zijn.

Dierverwaarlozing staat in de Wet Dieren minder expliciet aangegeven. De wet spreekt van een zorgplicht voor dieren, maar dit gaat eigenlijk over verwaarlozing. Hierbij worden de vijf vrijheden afkomstig van de Britse *Farm Animal Welfare Council* genoemd:

- dorst, honger en onjuiste voeding;
- fysiek en fysiologisch ongerief;

heeft een andere bril op dan de geitenhouder. En de hobbyhouder kijkt hier mogelijk weer anders tegenaan dan de professionele melkgeitenhouder. Toch doet dit verschil er uiteindelijk niet toe. Signalen van verminderde zorg moeten we altijd serieus nemen. Verminderde zorg voor dieren is zowel voor de dieren op een bedrijf als voor de veehouder en zijn gezin een groot drama. Dat weten de collega-geitenhouders en erfbetreders maar al te goed. Een gezonde veestapel is de basis van een gezond en goed lopend bedrijf. Veehouders werken daar dagelijks vol passie, plezier en met grote toewijding aan. Toch kunnen er soms omstandigheden zijn die dit lastig maken, en er zijn zaken waar hij of zij

Herken de signalen

Signalen van verminderde zorg kunnen zijn:

- Vermageren veestapel
- Bevuilde dieren als gevolg van gebrek aan schone, droge ligplaatsen
- Kreupele dieren
- Verwondingen
- Rommelig erf
- Verminderde persoonlijke verzorging houder
- Afzondering veehouder

Oordeel niet te snel!

Verminderde zorg kan onder andere optreden bij:

- Financiële zorgen
- Gezondheidsproblemen
- Familieleed
- Vereenzaming

niet uitkomt of die hij of zij niet meer overziet. Dit kan allemaal gevolgen hebben voor de bedrijfsvoering en de mate waarin de veehouder zijn vee kan of wil verzorgen. Is dit een herkenbare situatie? Maak het bespreekbaar. Hiermee helpt u de geitenhouder.

Melding maken

Waar kunt u terecht met uw zorgen? Dierenmishandeling en dierverwaarlozing kunt u melden bij de Rijksoverheid via het telefoonnummer 144. Afhankelijk van de melding wordt de politie, de Dierenbescherming, de LID of de NVWA ingeschakeld. Zijn er signalen van verminderde zorg voor bedrijfsmatig gehouden geiten (maar ook voor runderen, varkens, schapen, kippen of paarden), dan kan dit gemeld worden bij het Vertrouwensloket Welzijn Landbouwhuisdieren (via telefoon 06 22435757 of de website www.vertrouwensloketwelzijnlandbouwhuisdieren.nl/een-melding-doen). Het Vertrouwensloket Welzijn Landbouwhuisdieren is een initiatief van de veehouderijsector en bedoeld om het aantal gevallen van verwaarlozing tot een minimum te beperken. Dierenwelzijn is een zaak van ons allemaal. 🐐